

LIBRIS

We know
books

Coperta și grafică de **DAN CUMPĂȚĂ**

Maestru al Artelor

Redactori de carte: Dan Iacob, Mihai Balint

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

Frăsilă, Petru

**Viața pe tabla de șah. Jurnalul unei săptămâni
de foc/ Petru Frăsilă - Iași: Editura Timpul, 2012**

ISBN 978-973-612-449-5

I. Cristi, Adi (pref.)

II. Holban, Ioan (pref.)

821.135.1-4

© **Petru Frăsilă** și Editura Timpul (2012)

Petru Frăsilă

Viața pe tabla de șah

Jurnalul unei săptămâni de foc

TIMPUL

2012

protectoare a trecutului, la Boureni, unde redescoperă vârsta de aur a *omului construit* din legende, cum este aceea a Valeriei Sturdza Micle sau în dimensiunea unui *cod cultural* în care se regăsesc Tudor George, cuvintele psalmistului, Bacovia, Nichita Stănescu, Arghezi și Mircea Eliade, Nicodim Aghioritul și George Țârnea, încadrați de Marin Sorescu și Omar Khayyam.

Viața pe tabla de șah adună, într-un exercițiu literar de o remarcabilă sinceritate, amintiri, oameni, fapte (procesul de la CEDO), o epocă, dar și poezia ființei interioare, ca în adierea acestei rugăciuni: „Doamne, ajută-mă să potolesc acest război al gândurilor. Recunosc, nu calc prea des pragul bisericii Tale, Doamne, dar în momentele mele de taină, în momente ca acestea, ridic ochii spre Tine și mă rog din inimă, cu vorbele mele, nu cu cele din cărțile de rugăciuni. Primește-le, Doamne, căci nu o dată au fost udate cu lacrimi”.

Ioan HOLBAN

CUPRINS

Partidă de șah cu perfuzie, prefață de Adi CRISTI □ 9

Argument □■ 15

PIONUL □ 21

JOCUL CELOR DOI CAI ■ 35

GAMBITUL REGELUI □ 77

GAMBITUL ELEFANTULUI ■ 99

DESCHIDEREA NEBUNULUI □ 119

PARTIDA VIENEZĂ ■ 125

APĂRAREA FRANCEZĂ □ 135

TANGOUL CAILOR NEGRI ■ 145

Epilog. ȘAH MAT! □ 157

Cuvânt următor ■□ 162

Tabla de șah ca metaforă a ființei interioare,
postfață de Ioan HOLBAN □ 167

PIONUL

Vineri, 13 aprilie 2012. Vinerea Mare. Dimineață. Ca întotdeauna, am în față o zi plină. Trebuie să mă întâlnesc cu echipa de la studioul de televiziune. Mă uit la unul dintre cauciucurile mașinii și văd că are pană. Scot cricul, îl montez, aduc roata de rezervă, mă aplec și mă ridic de mai multe ori, desfac și strâng șuruburi, până reușesc să schimb roata. Deodată, mă cuprinde o stare de amețală. Mă clatin până la prima bancă și mă sprijin. Reușesc să dau un telefon. Vin în grabă Ciprian și Marius, doi colaboratori ai mei, care mă duc la spital. Mai avusesem asemenea stări, dar nu de o așa amploare. Ajuns la spital, starea de rău mă copleșește. Vederea mi se întunecă, am o senzație de vomă continuă.

– Poate fi un accident cerebral. Vă amorțește brațul drept?, aud vocea lui Liviu, doctorul de gardă.

Vorbele acestuia mă lovesc ca un trăsnet. Vomit și mă liniștesc puțin.

- Nu, nu-mi amorțește brațul..., reușesc cu greu să răspund.

Stau la U.P.U., înconjurat de oameni în halate albe. Mi se fac toate analizele, mi se pun perfuzii... starea de agitație nu se estompează.

- Îl internăm. Luați-i telefoanele mobile, are nevoie de liniște, aud iar glasul medicului.

Și eu care credeam că voi pleca acasă în câteva ore... Decizia lui sună ca o sentință. Telefoanele mobile, legătura mea cu lumea, cu familia, cu afacerile, cu...

Doctorul de gardă mă ține de vorbă. A concluzionat că nu am simptomatologia specifică unui accident cerebral... Încep să înțeleg faptul că sunt la o răspântie de drumuri. Cine sunt eu, de fapt? De ce am ajuns în această stare?

Din când în când, câte o asistentă intră în salon. Nu pot dormi decât cu intermitențe.

- Domnul, îmi spune o femeie intrată in-tempestiv în salon, dumneavoastră sunteți cel căruia trebuie să-i aduc pampers?

- Nu, nu cred că este cazul, reușesc să răspund, dar cuvintele ei mă lovesc precum un glonte și-mi aduc roiuri de gânduri negre.

Sunt internat într-o rezervă situată la etajul 5 al spitalului. De acolo până la parter unde este aparatul IRM, sunt condus cu „patul” de către un infirmier. Alături de el, nea Gică, partenerul meu de zi cu zi care îmi este în același timp șofer și sfătuitor. După mai bine de o oră cât au durat analizele, am fost readus de nea Gică în „camera” mea, secondat de Marius, cumnatul meu.

Vreau un ceai, vreau să beau un ceai, dar nu se găsește nimeni să-mi aducă! Iar eu ofer miilor de telespectatori, mii de ceaiuri. După ce ani întregi am muncit câte 12-14 ore pe zi, stau ținut într-un pat, văd tavanele scorojite cu varul îngălbenit și aud constatarea mirată a bolnavilor de pe holuri: *Uite-l pe domnul cu ceaiul. Nu-i domnul cu ceaiul de la televizor?*

Am impresia că am ajuns la punctul zero. Mă simt detașat de trupul fizic și mă privesc din exterior ca pe un străin. Nu doresc să văd pe nimeni și nu vreau să mă vadă nimeni în starea aceasta... Mă tem că de acum încolo nu voi putea face multe lucruri pe care le făceam până acum...

În minte îmi apare imaginea lui Alex, fiul meu. Când m-am trezit azi dimineață, el dormea. A venit la Iași cu o zi înainte, împreună cu câțiva

colegi. Urma să-i organizez o petrecere. Mâine, 14 aprilie, este ziua lui. Împlinește cincisprezece ani. N-am să-i pot lua cadoul promis.

Ca într-un film mi se derulează imaginile agitației trăite în ultimii ani. Firma, presiunea facturilor, profesia, înregistrările, transmisiunile în direct... Douăzeci și șase de procese la Arad, Baia Mare, Sibiu, Bistrița, Bacău, București. Punând zilele cap la cap, pot spune că aproape doi ani de zile am stat prin tribunale, pe drumuri, pe la sediile de poliție „dând cu subsemnatul”... Stau în acest pat și realizez cât de simplă poate deveni, la un moment dat, existența noastră, oricât de sofisticată am fi, oricât de importanți am crede că suntem. Înțeleg cum poți să pierzi totul într-o clipă, când baierele trupului tău cedează. Când crezi că ai totul, în câteva clipe poți să nu mai ai nimic. Dar eu am familia... Iar pentru mine, mereu, familia a fost pe primul loc. Alex, fiul meu... El este reperul meu în acest moment. El mă obligă să merg mai departe.

Am crezut până acum că sunt o piesă importantă pe tabla de șah a acestei părți de cer. O clipă și totul a revenit la punctul zero. O clipă și

am devenit un simplu pion pe tabla de șah... Pardon, pe patul de spital...

Sunt obosit, foarte obosit. Îmi zvâcnește tâmpla, simt cum scorojeala de pe pereți trece înlăuntrul meu. Oboseala, sfârșeala m-au copleșit din anul 2002, când am rămas fără radio și televiziune și planau asupra mea tot felul de acuze. Starea de vertij de atunci a început să mă hăcuiască. La acea vreme, am început să fac perfuzii, la îndemnul Lilianei, medicul nostru de familie. Apoi, din acest punct de vedere, lucrurile au reintrat, treptat, treptat, în normal. În 2003 am depus dosarul la C.E.D.O. În afară de familie și câțiva prieteni care-mi erau alături, ajutându-mă să lupt, parcă totul era împotriva mea. Rămăsesem fără postul de radio, fără televiziune, fără bani, cu facturi neplătite. Simțeam că s-a rupt ceva înlăuntrul meu. Pentru un om activ, iadul este lipsa unui loc spre care să pleci de acasă, unde să muncești, să câștigi pentru a-ți putea întreține familia. Mergeam pe stradă singur, abătut. Colegii îmi spuneau *decedatul*. Dar a venit și raza mea de soare. După vreo trei ani, am prins aripi, a apărut satisfacția. Am reușit să mă redresez, dar au urmat zece ani în care am fost

din ce în ce mai obosit, din ce în ce mai obosit... Mă rugam la Dumnezeu dimineața, la prânz și seara, să nu mă părăsească, să mă ajute să izbândesc. Și m-a ajutat!

Deodată constat că am rămas singur, doar eu cu gândurile mele. Stau întins pe un pat de spital, într-o stare de surescitare. Adorm și mă trezesc, nu știu cât este ceasul, nu știu de cât timp mă aflu aici. La un moment dat, aud clopotul de la o biserică din apropiere... clopotul care cheamă credincioșii la slujba Prohodului Domnului. Măine este Sâmbăta Mare. Mă gândesc la anii copilăriei, la biserica din sat, la credința mamei, la slujbele de Înviere la care mergeam împreună cu ea și frații mei. Nu înțelegeam atunci toate semnificațiile momentului, dar ne simțeam fericiți pentru că eram împreună.

Petrec Noaptea de Înviere singur, în salon, cu perfuzii. Sunt doar eu și Dumnezeu. Am fost extras brutal din viața tumultuoasă și am nimerit într-o cameră de spital, neștiind ce va fi cu mine. Adorm, mă trezesc, adorm... Și gândurile, gândurile care clocotesc înlăuntrul meu, întrebările, căutările...

Este prima zi de Paști. *Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le.* Stau pe patul de spital, cu perfuzii și aud clopotul de la biserica din preajmă. Oamenii se pregătesc pentru masa festivă, în jurul căreia se va aduna familia... familia... Mai trece o zi de repaos, o zi de meditație. Of, realizăm târziu că într-o secundă se poate năruși totul. Și, atunci, pentru ce atâta luptă, atâta zbatere?! Suntem pachete de energie întrupate, dar această energie se consumă. Cu fiecare luptă, cu fiecare forțare a limitelor ființei mele, simt cum această energie se scurge afară ireversibil. Este asemenea arderii unei lumânări.

- Am venit să vă schimb perfuzia, îmi zâmbește sora din tocul ușii.

Perfuzia, cordonul ombilical ce mă leagă de *Viață*. De câte ori, în drumurile mele, nu am alimentat grăbit mașina la o stație Peco, spre a merge mai departe, mai departe! Benzina gălgâia umplând rezervorul și autoturismul meu prindea apoi noi puteri. În rezervoarele trupului meu picură acum misteriosul lichid din perfuzie,

ajutându-mă să merg mai departe. Deodată, gândurile mele sunt întrerupte de o melodie stridentă, care mă face să tresar. Sora bagă mâna în buzunarul halatului și scoate telefonul mobil.

- Mă scuzați, spune, ieșind pe hol.

Doamne, telefonul mobil, telefoanele mele mobile. Prins cum sunt în noua mea lume, am uitat de ele. Cum te poate influența o situație limită! La modul meu de viață, telefoanele mobile au ajuns o prelungire necesară a ființei, legătura permanentă cu lumea. Dar n-au mai contat, când legătura mea cu lumea s-a năruit, în acea dimineață de vineri, Vinerea Mare.

După două zile, considerând că sunt pe drumul bun al refacerii, al restabilirii echilibrului, doctorii mi-au permis să folosesc din nou telefoanele, cu condiția să nu abuzez. Am văzut atunci că primisem peste 160 de emailuri, peste 120 de mesaje de la prieteni dragi mie. Aveam, totodată, o mulțime de apeluri pierdute. Am realizat, încă o dată, câți oameni s-au gândit la mine în zilele acestea, câți prieteni am, din ce plasă de rezistență umană fac parte. Primul telefon l-am dat acasă, ca să-i asigur pe ai mei că totul merge spre bine. Apoi am sunat la redacție,

pentru a configura grila de programe. Nu am putut rezista și mi-am sunat câțiva prieteni apropiați. *Unde ești, cu ce te putem ajuta, de ce nu ne-ai spus ce-ai pățit, ți-e bine*, auzeam vocile îngrijorate, în timp ce încercam să explic situația în care mă aflam. Mesajele, emailurile, telefoanele mi-au dezvăluit firele nevăzute prin care eram legat de lumea din jurul meu și mi-au dat curajul necesar pentru a depăși momentele grele.

În rezerva de spital beneficam și de televizor, unul micuț, ce e drept. Am reușit să găsesc programul Prima Tv și astfel am dat peste emisiunile *La un ceai...*, difuzate în reluare. Mă uitam la mine, cel de pe ecranul televizorului, vesel, atent, cu întrebări spontane și făceam comparația cu ce eram acum... Intrând și ieșind din rezervă, asistentele și medicii au început să afle, văzând frânturi din emisiuni, cine sunt. Prinși cu gărzile, cu programul de spital, ei nu pot urmări decât secvențial emisiunile tv, astfel încât, multe dintre chipurile cunoscute telespectatorilor obișnuiți, lor nu le spun nimic. Privindu-mă pe ecran, mi-am dat seama că trebuie să mă întorc în lumea televiziunii. Nu în lumea televiziunii privită ca o afacere, n-am putut să o